ശ്രീഗർഗസംഹിതാ

വിശ്വജിത്ഖണ്ഡഃ - സപ്തചത്വാരിംശോധ്യായഃ

ശക്രസഖാസഹിതം പ്രദ്യുമ്നസ്യ യുദ്ധമ് -

ശ്രീനാരദ ഉവാച -
പ്രദ്യുമ്നോഽഥ മഹാവീരോ നാദയൻ ജയദുന്ദുഭിമ് ..
യദുഭിഃ സൈനികൈഃ സാർദ്ധം മധുധാരാതടം യയൗ
..1..
സുവർണാദ്രിതടീഭൂതേ വനേ വൈശ്രവസേ ശുഭേ ..
സുവർണവർണഹംസാഢ്യേ കാംചനീലതികാവൃതേ
..2..
ഹേമാവതീഷു ദ്രോണീഷു ദേവദുർഗാസു മൈഥില ..
ദാനവാനാമഗമ്യാസു ഗംഗാവേത്രവതീഷു ച ..3..
ദാനവേഭ്യഃ പ്രഭീതാനാം ക്വചിത്സ്വർഗാത്പലായിനാമ് ..
അഷ്ടാനാം ലോകപാലാനാം നിധയോ യത്ര സംതി ഹി
..4..
തത്ര ശക്രസഖോ ദേവ ആധിപത്യാഭിരക്ഷകഃ ..
ശ്രുത്വാഽഽഗതം ച പ്രദ്യുമ്നം യുദ്ധം കർതും മനോ ദധേ
..5..
പ്രദ്യുമ്നപ്രേഷിതഃ സാക്ഷാദുദ്ധവോ ബുദ്ധിസത്തമഃ ..
പപ്രച്ഛ ദൃഷ്ടമാർഗൈശ്ച ജനൈസ്തസ്യ പുരം യയൗ
..6..

നത്വാ ദേവം ശക്രസഖം സഭായാമുദ്ധവഃ പ്രഭുഃ ..
പ്രദ്യുമ്നകഥിതം പ്രാഹ വിസ്തരാന്മംത്രിണാം വരഃ ..7..
ഉദ്ധവ ഉവാച -
ഉഗ്രസേനോ യാദവേംദ്രോ ദ്വാരകേശോ നൃപേശ്വരഃ ..
ജംബൂദ്വീപനൃപാൻ ജിത്വാ രാജസൂയം കരിഷ്യതി ..8..
തേന പ്രണോദിതോ ജേതും രുക്മിണീനംദനോ ബലീ ..
ജിത്വാ സ ഭാരതാദീനി ഖംഡാനി സ്വസ്യ തേജസാ ..9..
അദ്യൈവേലാവൃതം പ്രാപ്തോ ജേതും കാർഷ്ണിർമഹാബലഃ ..
തസ്മൈ യച്ഛ ബലിം ശീഘ്രം കുലകൗശലഹേതവേ ..
ന ചേദ്യുദ്ധം ഹി ഭവതാ രാജൻസർവവിദാം വര ..10..
ശക്രസഖ ഉവാച -
ശൃണു ദൂത സദാ ദേവൈഃ പൂജിതോഽഹം നരൈഃ കിമു ..
സിദ്ധോഽഹം വൈ മഹാവീരോ നാഗലക്ഷസമോ ബലേ ..11..
അഷ്ടാനാം ലോകപാലാനാമാധിപത്യാഭിരക്ഷകഃ ..
കുബേര ഇവ കോശാഢ്യഃ പുരംദര ഇവോദ്ഭടഃ ..12..
ഉഗ്രസേനേന ദാതവ്യം മഹ്യം ചോപായനം പരമ് ..
പുരാ തസ്മൈ ന ദാസ്യാമി യദുരാജായ ഭൂഭൃതേ ..13..
ഉദ്ധവ ഉവാച -
യഥാ തിരസ്കൃതിം പ്രാപ്തഃ കുബേരോ യദുതേജസാ ..
യഥാ ശൃങ്ഗാരതിലകശ്ചൈത്രദേശാധിപോ ബലീ ..14..
ശുഭാംഗോ ഹരിവർഷേശ ഉത്തരേശോ ഗുണാകരഃ ..
യഥാ ദൈത്യസഖോ രാജാ ലംകേശോ രാക്ഷസേശ്വരഃ .15..
സംവത്സരഃ കേതുമാലഃ ശകുന്യാദ്യാ മഹാസുരാഃ ..
തഥാഭൂതസ്ത്വം ഹി രാജൻ ബലിം തസ്മൈ

പ്രദാസ്യസി ..16..
ശ്രീനാരദ ഉവാച -
ഇത്യുദ്ധവവചഃ ശ്രുത്വാ ക്രുദ്ധഃ ശക്രസഖോ ബലീ ..
ഉദ്ധവം പ്രത്യുവാചാഥ ശൃണു ഭാഗവതോത്തമ ..17..
യാവദ്ബലിം പ്രദസ്യാമി താവത്ത്വം സംസ്ഥിതോ ഭവ ..
അന്യഥാ തേ ഗതിർനാസ്തി സത്യം സത്യം മഹാമതേ ..18..
ഉദ്ധവ ഉവാച -
വയം തു മംത്രിപ്രവരാഃ പൂർണജ്ഞാനപ്രദാ വരാഃ ..
മച്ഛിക്ഷണം ന മന്യംതേ തേഷാം നോ മംഗലം ഭവേത് ..19..
ശ്രീനാരദ ഉവാച -
ഏവം സ ദൃഷ്ടരോധേന രോധയാമാസ ചോദ്ധവമ് ..
ഉദ്ധവം നാഗതം രാജൻ യദൂനാമനുശോചതാമ് ..20..
ദിനാനി കതിചിത്തത്ര വ്യതീയുസ്തമപശ്യതാമ് ..
മന്മുഖാത്തദുപാകർണ്യ പ്രദ്യുമ്നോ ഭഗവാൻഹരിഃ ..21..
ജേതും ശക്രസഖം പ്രാഗാത്ത്രിപുരം ത്ര്യമ്ബകോ യഥാ ..
യദുഭിർഭ്രാതൃഭിഃ സാർദ്ധം സ സൈന്യപരിവാരിതഃ ..22..
സുവർണാദ്രിഗുഹാദ്വാരാത്സംപ്രാപ്തോ മകരധ്വജഃ ..
വീരകോദണ്ഡടംകാരൈർദുന്ദുഭിധ്വനിമിശ്രിതൈഃ ..23..
അശ്വഹേഷൈർഹസ്തിനാദൈർവിനേദുശ്ച ദിശോ ദശ ..
സൈന്യപാദരജോഭിശ്ച യുയുധേ യാദവൈഃ സഹ ..24..
ബഭൂവ തുമുലം യുദ്ധം ഛാദിതം വ്യോമമംഡലമ് ..
വീക്ഷ്യ സർവേ മേരുദേവാ ഭയം പ്രാപുർനൃപേശ്വര ..25..
അഥ ശക്രസഖഃ ക്രുദ്ധോ രഥാരൂഢോ മഹാബലഃ ..

അക്ഷൗഹിണീഭിർദശഭിര്യുയുധേ യാദവൈഃ സഹ
..26..
ബഭൂവ തുമുലം യുദ്ധം ദേവാനാം യദുഭിഃ സഹ ..
പ്രാകൃതപ്രലയേ രാജന്നുദധീനാം ധ്വനിര്യഥാ ..27..
ശസ്ത്രാംധകാരേ സംജാതേ സാരണോ
രോഹിണീസുതഃ ..
ബലദേവാനുജോ വീരോ ദംശിതോ ഗജസംസ്ഥിതഃ
..28..
സർവേഷാമഗ്രതഃ പ്രാപ്തോ ധനുഷ്ടംകാരയന്മുഹുഃ ..
തദ്ബലം പോഥയാമാസ ബാണൈഃ
കോദംഡനിർഗതൈഃ ..29..
ശ്രീസാരണസ്യ ബാണൗഘൈഃ കേചിദ്വീരാ ദ്വിധാകൃതാഃ
..
തിര്യഗ്ഭൂതാ രഥാ യുദ്ധേ നിപേതുഃ പാദപാ ഇവ ..30..
ഗജാനാം ഭിന്നകുംഭാനാം മൗക്തികാന്യപതംസ്തദാ .
ബാണാന്ധകാരേ സംജാതേ രാത്രൗ താരാഗണാ ഇവ
..31..
സംഛിദ്യമാനൈരശ്വൈശ്ച വീരൈർനാഗൈ
രണാംഗണമ് ..
ബഭൗ ഭൂതഗണൈര്യുക്തം യഥാഽഽക്രീഡമുമാപതേഃ
..32..
സാരണസ്യ ബലം ദൃഷ്ട്വാ സർവേ ദേവാഃ പലായിതാഃ ..
സംഛിന്നഭിന്നകോദംഡാ അഭിതഃ ശീർണകംചുകാഃ
..33..
പലായമാനം സ്വബലം ദൃഷ്ട്വാ ശക്രസഖോ ബലീ ..
ധനുഷ്ടംകാരയൻപ്രാപ്തോ ജഗർജ ഘനവദ്ബലാത്
..34..
അർജുനം ദശഭിർബാണൈർവിംശത്യാ ഭാനുമേവ ച ..
സാംബം ബാണശതൈര്യുദ്ധേഽനിരുദ്ധം ച ശതൈഃ

ശരൈഃ ..35..
ദ്വിശതൈശ്ച ഗദം വീരം സഹസ്രൈഃ സാരണം തഥാ ..
തതാഡ സമരേ വീരോ ധന്വീ ശക്രസഖോ ബലീ ..36..
തദ്ബാണൈഃ സരഥാ വീരാ ബഭ്രമുർഘടികാദ്വയമ് ..
ചക്രവത്കുംഭകാരസ്യ തദദ്ഭുതമിവാഭവത് ..37..
ഹയാശ്ച പംചതാം പ്രാപ്താഃ ശ്ലഥദ്ബംധാ രഥാ ഭ്രമാത് ..
രഥിനഃ ഖിന്നമനസഃ സൂത മൂർച്ഛാം ഗതാ മൃധേ ..38..
സ ചാന്യം രഥമാരുഹ്യ ധനുഷ്ടംകാരയൻബലാത് ..
ധനുഃ ശക്രസഖസ്യാപി ചിച്ഛേദ ദശഭിഃ ശരൈഃ ..39..
ദ്വാഭ്യാം സൂതം ശതൈരശ്വാൻസഹസ്രൈസ്തദ്രഥം ശരൈഃ ..
ചൂർണയാമാസ രാജേന്ദ്ര സാംബോ ജാംബവതീസുതഃ ..40..
സ ച്ഛിന്നധന്വാ വിരഥോ ഹതാശ്വോ ഹതസാരഥിഃ ..
നാഗേംദ്രം മത്തമാരുഹ്യ ശൂലം ജഗ്രാഹ രോഷതഃ ..41..
വിവ്യാധ സാംബം ശൂലേന ഹൃദി ശക്രസഖോ ബലീ ..
തേന ഘാതേന സാംബോഽപി കിംചിദ്വ്യാകുലമാനസഃ ..42..
യോജനേ പാദവിക്ഷേപം കജ്ജലാദ്രിസമപ്രഭമ് ..
ചതുര്യോജനമുച്ചാംഗം യോജനാർദ്ധരദദ്വയമ് ..43..
മഹച്ചീത്കാരം കുർവംതം ത്രിശുണ്ഡാദംഡമംഡലൈഃ ..
ശൃംഖലേ പാതയംതം തം ചതുര്യോജനവിസ്തൃതൈഃ ..44..
ഗജാൻ വീരാന്മർദയംതം രഥാനശ്വാനിതസ്തതഃ ..
ദംതൈഃ പാദൈർഘാതയംതം കാലാംതകയമോപമമ് ..45..
ആഗതം വീക്ഷ്യ നാഗേംദ്രം ശത്രുണാ നോദിതം പരമ് ..

വിചരംതം മൃധാദ്ഭീതാ യദുസേനാ വിദുദ്രുവുഃ ..46..
ഗദോ ഗദാം സമാദായ ബലദേവാനുജോ ബലീ ..
ജഘാന തദ്ഗജം കുംഭേ ഗദയാ വജ്രകല്പയാ ..47..
തദ്ഘാതഭിന്നകുംഭോ ഹി ഗജോ യുദ്ധേ പപാത ഹ ..
ഛിന്നപക്ഷോ യഥാ ശൈലസ്തദദ്ഭുതമിവാഭവത് ..48..
അഥ ശക്രസഖോ യാവദ്ഗദാം ജഗ്രാഹ രോഷതഃ ..
താവത്തതാഡ ഗദയാ ഗദഃ ശക്രസഖം ഹൃദി ..49..
തേന ഘാതേന സഗജോ പതിതോ മൂർഛിതോഽഭവത് ..
പുനരുത്ഥായ സ ഗദം ഭുജാഭ്യാം ജഗൃഹേ മൃധേ ..50..
ഗദശക്രസഖൗ യുദ്ധേ യുയുധാതേ പരസ്പരമ് ..
രംഗേ മല്ലാവിവ വന്യേ വന്യൗ തൗ വാരണാവിവ .51..
ഭുജാഭ്യാം തം സമുത്ഥാപ്യ ബലദേവാനുജോ ബലീ ..
ചിക്ഷേപ തത്പുരേ വീരം ബലാത്തം ശതയോജനമ് ..52..
തദാ ജയജയാരാവോ യദുസൈന്യേ ബഭൂവ ഹ ..
ജയദുന്ദുഭയോ നേദുഃ പ്രശശംസുർമുഹുർജനാഃ ..53..

ഇതി ശ്രീഗർഗസംഹിതായാം ശ്രീവിശ്വജിത്ഖണ്ഡേ ശ്രീനാരദബഹുലാശ്വസംവാദേ
ശക്രസഖയുദ്ധം നാമ സപ്തചത്വാരിംശോഽധ്യായഃ ..47..

GO TOP